

ПОСЕТА НОРБЕРТА БОБИЈА НАШЕМ ФАКУЛТЕТУ

Увече 1. октобра о.г. имали смо изузетну част и задовољство да нас посети *Norberto Bobbio*.

Углед имена, коме у свету правне науке нису потребне додатне назнаке, и водеће место не само у италијанској, него и у европској и светској правној филозофији, торински професор *emeritus* и италијански сенатор, стекао је својим бројним радовима, међу којима се посебно истичу: *L'analogia nel diritto* (1938), *La consuetudine come fatto normativo* (1942), *Introduzione alla filosofia del diritto* (1948), *Teoria della scienza giuridica* (1950), *Studi per una teoria generale del diritto* (1955), *Teoria della norma giuridica* (1958), *Teoria dell' ordinamento giuridico* (1960), *Studi per una teoria generale del diritto* (1970), *Da Hobbes a Marx* (1971) и други.

Најстарији и најмлађи професори нашег Факултета, академик др Радомир Лукић и профекан др Дејан Поповић, као домаћини, започели су двочасовни, изузетно жив, занимљив и садржајан разговор; у коме смо се са задовољством могли још једном уверити да се иза правих великих имена крију изузетне личности и да се богатство знања и мисли, које нас као читаоце плени, једнако доживљава и још више нас понесе у врцавом разговору у коме се писац појављује као сабеседник.

Овом разговору присуствовали су професори са скоро свих катедара: др Михајло Аћимовић, др Стеван Врачар, др Обрен Станковић, др Стеван Борбевић, др Миодраг Орлић, др Обрад Станојевић. Обрадовали су нас својим доласком и др Миодраг Џекић, др Триво Инђић и др Иван Вејвода. Били су ту и сарадници: мр Снежана Петровић, мр Драган Митровић, мр Бранко Лубарда и мр Јасминка Хасанбеговић.

Разговарало се понајвише о два питања — о појму права и о позитивном и природном праву. У оквиру првог, посебно о односу тзв. државног и недржавног права, имајући у виду најразличитије облике недржавног права: аутономно, самоуправно, црквено, канонско. Наш гост је мишљења да се у крајњој линији иза ових нормативних поредака појављује државно право. Но, проблем природног права у последње време највише заокупља Норберта Бобија — како нам је сам рекао. Посебно проблем његовог заснивања, прецизније, немогућности заснивања природног права: ни из чињеница, одн. природе, па и природе ствари, ни у историји, ни ослањањем на друге вредности (јер оне могу бити у супротности), нити логички. Па ипак, природно право је потребно као вредносни критеријум и коректив позитивног.

На изражену жељу и позив домаћина да га ускоро видимо на нашем Факултету, професор Бобио је одговорио да он спада више у путнике уз помоћ књиге, него у праве путнике, јер му књиге омогућавају путовања не само у простору, него и у времену. Ми се ипак топло надамо да ће се ово изузетно вече поновити.

мр Јасминка Хасанбеговић